

Motion till riksdagen 2016/17:1870

av **Valter Mutt m.fl. (MP)**

Implementeringen av värdlandsavtalet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samförståndsavtalet med Nato om värdlandsstöd (värdlandsavtalet) inte implementeras förrän bindande lagstiftning om absolut förbud, gällande även i krigstid, mot införande av kärnvapen på svenskt territorium antagits, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inte implementerar värdlandsavtalet förrän inspektionsrätt erhålls av marina enheter och flygstriidskrafter från Natos kärnvapenländer när dessa befinner sig på svenskt territorium, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska inleda förhandlingar om uppsägning av värdlandsavtalet ifall sådan inspektionsrätt som omnämns i motionen inte går att uppnå och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den 27 juni 2014, strax efter att riksdagen gått på sommarlov, tog alliansregeringen beslut om att inleda förhandlingar om ett samförståndsavtal om värdlandsstöd med Nato. Avtalet medger stationering av Natotropper på svensk mark inte bara under övningar i fredstid utan även under kriser och krig. Utan föregående offentlig debatt vare sig i riksdagen eller i samhället i övrigt fattade alliansregeringen i all hast, kort innan den röstades bort av väljarna i september 2014, beslut om att underteckna värdlandsavtalet med Nato. Det är anmärkningsvärt att ett avtal undertecknas med en kärnvapenallians utan att en säkerhetspolitisk konsekvensanalys genomförts.

Värdlandsavtalet möjliggör för Nato att stationera vapen på svensk mark och riskerar sänka tröskeln för att även kärnvapen förs in på vårt territorium. Det är i detta sammanhang värt att notera att USA redan idag stationerat ut kärnvapen i icke-kärnvapenländer som Tyskland, Italien, Belgien, Nederländerna och Turkiet, något som en rad folkrättsjurister anser står i strid med icke-spridningsavtalet (NPT).

Vi blir säkerhetspolitiskt mer utsatta genom värdlandsavtalet, då vi i en konfliktsituation riskerar bli mål för ryska kärnvapen. Detta utan att ha några

säkerhetsgarantier. Världlandsavtalet framstår som det sämsta av de olika säkerhetspolitiska alternativ som föreligger.

Den rödgröna regeringens hantering av världlandsavtalet har tyvärr också kännetecknats av brist på transparens och ovilja att besvara grundläggande frågor från civilsamhälle, fredsforskare och en rad av vårt lands mest erfarna nedrustningsförhandlare. Istället för att skapa rådrum för fortsatt beredning och genomförande av en säkerhetspolitisk analys skyndade sig regeringen, pådriven av försvarsminister Peter Hultqvist, att förelägga riksdagen en framhastad och illa underbyggd proposition om världlandsavtalet i juni 2016.

Det finns frågor och frågor. Frågan om världlandsavtalet, och hur vi hanterar dess implementering, handlar ytterst om hur vi undviker att öka risken för att Sverige utsätts för ett kärnvapenattentat vid en internationell storkonflikt. Sverige bör, efter finsk förebild, lagstifta om ett absolut förbud – gällande även under kris och krig – mot införande av kärnvapen på svenskt territorium. Och när marina enheter och flygstridskrafter från Natos kärnvapenländer uppehåller sig på svenskt territorium ska vi kräva inspektionsrätt av dessa. Implementeringen av världlandsavtalet bör skjutas upp tills detta genomförts och om berörda Natoländer förvägrar oss inspektionsrätt bör Sverige inleda förhandlingar om uppsägning av världlandsavtalet. Detta bör riksdagen tillkännage för regeringen som sin mening.

Valter Mutz (MP)

Carl Schlyter (MP)

Jabar Amin (MP)

Annika Lillemets (MP)